

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 206/2012-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 9. mája 2012 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti P., s. r. o., B., zastúpenej JUDr. M. Š., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 v spojení s čl. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupmi a rozsudkami Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. z 21. decembra 2010 v konaní vedenom pod sp. zn. 13 S/53/2010 a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 14. decembra 2011 v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Sžf/12/2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti P., s. r. o., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. marca 2012 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti P., s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48

ods. 2 v spojení s čl. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupmi a rozsudkami Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) z 21. decembra 2010 v konaní vedenom pod sp. zn. 13 S/53/2010 a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) zo 14. decembra 2011 v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Sžf/12/2011.

Sťažovateľka v sťažnosti okrem iného uviedla:

„Krajský súd v Trenčíne, č. k. 13 S/53/2010-20 zo dňa 21. 12. 2010 rozsudkom rozhodol o žiadosti navrhovateľa o zrušení rozhodnutia žalovaného číslo 1/226/10943-84327/2010/990529-r zo dňa 29. 07. 2010 zamietnutím.

Krajský súd... preskúmal napadnuté rozhodnutie žalovaného a konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu dôvodov uvedených v žalobe, a bez pojednávania dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie je v súlade so zákonom, a preto žalobu zamietol.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa sa sťažovateľ v zákonnej lehote odvolal žiadajúc, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil správne orgánu na nové rozhodnutie. Namietal nesprávne a neúplne zistený skutkový stav, a tak vyniesol rozhodnutie, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi a platným právnym poriadkom. Navrhovateľ nemohol a stále nemôže využívať predmetnú nehnuteľnosť z dôvodov, že žalobca mu svojim konaním zamedzil využívanie predmetnej nehnuteľnosti na podnikateľské účely a to tým, že navrhovateľ sa nemá žiadny prístup k svojej nehnuteľnosti.

Táto skutočnosť vyplýva aj s výpisu z Katastra nehnuteľností ako aj z geometrického plánu. Je pravdou, že predmetom dane je nehnuteľnosť, a navrhovateľ je daňovník, ktorý má z vlastníctva nehnuteľnosti daňovú povinnosť, ale navrhovateľ danú nehnuteľnosť nemôže riadne užívať na podnikateľské účely, nakoľko nemá riadny prístup k nehnuteľnosti tak pre seba ako aj svojich obchodných partnerov. Z vyššie uvedeného dôvodu bol navrhovateľ nútený ukončiť svoju podnikateľskú činnosť. O nemožnosti prístupu k svojej nehnuteľnosti je M. informované, ale do dnešného dňa sa navrhovateľ nedomohol vo veci nápravy. Z vyššie uvedených dôvodov považoval navrhovateľ za dôvodné v jeho prípade aplikovať právny inštitút zmiernenia tvrdosti zákona a príslušného VZN M.

Odvolaací súd rozsudkom zo dňa 14. 12. 2011 potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny, pričom nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov obsiahnutých v dôvodoch napadnutého rozsudku.

Podľa vyjadrenia odvolacieho súdu neexistujú žiadne nové právne relevantné tvrdenia a dôkazy, ktoré by mohli ovplyvniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku krajského súdu.

Podľa názoru navrhovateľ sú rozhodnutia súdov v rozpore s dobrými mravmi, nakoľko je tu zjavná podpora v porušovaní vlastníckeho práva k nehnuteľnosti ku ktorej bol v minulosti (v čase začiatku podnikania navrhovateľa) riadny a bezproblémový prístup. Táto skutočnosť sa začala meniť až neskôr, kedy začalo mesto záhadným spôsobom odpredávať okolité pozemky, pričom navrhovateľ nedostal ponuku na odkúpenie prístupovej cesty k svojej nehnuteľnosti, ktorú využíval k podnikateľským účelom a zároveň za ňu platí aj daň ako podnikateľský subjekt.

Znemožnením prístupovej cesty k nehnuteľnosti bol nútený ukončiť svoju podnikateľskú činnosť a tým sa len zvyšujú jeho straty. “

Vzhľadom na uvedené skutočnosti sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd vyslovil, že „1. Základné právo P., s. r. o. na súdnu ochranu zaručené čl. 46 ods.1 Ústavy... v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy... a čl. 36 ods. 1 Listiny... rozsudkom Najvyššieho súdu SR zo dňa 14. 12. 2011 v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Sžf/12/2011 porušené bolo.

2. Postupom Najvyššieho súdu SR, Krajského súdu v Trenčíne bolo porušené základné právo sťažovateľa, podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy..., a to rozsudkom Najvyššieho súdu SR zo dňa 14. 12. 2011, č. k. 6 Sžf/12/2011 a rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 21. 12. 2010, č. k. 13 S/53/2010-20.

3. Postupom Najvyššieho súdu SR a Krajského súdu v Trenčíne boli porušené základné práva sťažovateľa, podľa čl. 1, čl. 46 ods. 1 Ústavy... a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny..., a to rozsudkom Najvyššieho súdu SR zo dňa 14.12.2011, č. k. 6Sžf/12/2011 a rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 21. 12. 2010, č. k. 13 S/53/2010-20.

4 Rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 14. 12. 2011, č. k. 6 Sžf/12/2011 a rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 21. 12. 2010, č. k. 13 S/53/2010-20 sa zrušuje a vec sa vracia správne orgánu na nové rozhodnutie.

5. P., s. r. o. priznáva náhradu trov právneho zastúpenia...“.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

1. K namietanému porušeniu označených základných práv postupom a rozhodnutím krajského súdu

Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka predmetnou sťažnosťou najprv napadla postup a rozhodnutie krajského súdu z 21. decembra 2010 v konaní vedenom pod sp. zn. 13 S/53/2010. Vzhľadom na princíp subsidiarity, ktorý vyplýva z čl. 127 ods. 1 ústavy, ústavný súd nemá právomoc preskúmať napadnuté rozhodnutie krajského súdu, keďže proti nemu bol prípustný (v rámci správneho súdnictva) opravný prostriedok, ktorý bol v konaní o predmetnej veci aj sťažovateľkou využitý, a o jej odvolaní proti rozsudku

krajského súdu rozhodol najvyšší súd ako súd odvolací rozsudkom zo 14. decembra 2011 v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Sžf/12/2011.

Z toho dôvodu bolo potrebné sťažnosť v tejto časti odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde (obdobne I. ÚS 485/2010).

2. K namietanému porušeniu označených základných práv postupom a rozhodnutím najvyššieho súdu

Predmetom sťažnosti je namietané porušenie základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozhodnutím najvyššieho súdu zo 14. decembra 2011 v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Sžf/12/2011, s ktorým sa sťažovateľka nestotožňuje, a považuje ho za nesprávne a *„v rozpore s dobrými mravmi, nakoľko je tu zjavná podpora v porušovaní vlastníckeho práva k nehnuteľnosti ku ktorej bol v minulosti (v čase začiatku podnikania navrhovateľa) riadny a bezproblémový prístup“*.

Sťažovateľka tvrdí, že v dôsledku konania žalovaného správneho orgánu, najmä *„znemožnením prístupovej cesty k nehnuteľnosti bol nútený ukončiť svoju podnikateľskú činnosť a tým sa len zvyšujú jeho straty“*.

Ústavný súd podľa svojej konštantnej judikatúry nie je ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti súčasťou systému všeobecných súdov a kompetencie ústavného súdu nenahrádzajú postupy a rozhodnutia všeobecných súdov a nepoužívajú sa na skúmanie tvrdenej vecnej nesprávnosti, pretože ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo vzťahu k všeobecným súdom. Kritériom rozhodovania ústavného súdu musí byť najmä intenzita, akou malo byť zasiahnuté do ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou zaručených základných práv alebo slobôd, a v spojitosti s tým zistenie, že v okolnostiach prípadu ide o zásah, ktorý zjavne viedol k obmedzeniu, resp. odopretiu základných práv alebo slobôd.

V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej vzájomnej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním, rozhodnutím alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sťažovateľ namieta, alebo ak nezistí žiadnu možnosť porušenia označených základných práv alebo slobôd, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (m. m. II. ÚS 21/02, I. ÚS 91/03, II. ÚS 206/03, II. ÚS 77/04, II. ÚS 144/05, IV. ÚS 100/04, IV. ÚS 42/06).

Ústavný súd už v rámci svojej judikatúry viackrát vyslovil, že obsahom základného práva na súdnu ochranu je umožniť každému reálny prístup k súdu, pričom tomuto základnému právu zodpovedá povinnosť súdu o veci konať a rozhodnúť (napr. II. ÚS 88/01, III. ÚS 362/04), ako aj zabezpečiť konkrétne procesné garancie v súdnom konaní.

Ústavný súd v tejto súvislosti pripomína, že nie je a ani nemôže byť ďalšou opravnou inštanciou v systéme všeobecného súdnictva, preto nemôže nahrádzať postupy a rozhodnutia všeobecných súdov spôsobom, akým to požaduje sťažovateľka, a tak prebrať na seba ústavnú zodpovednosť všeobecných súdov za ochranu zákonnosti podľa § 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“), ak sa táto ochrana poskytla bez porušenia ústavnoprocených princípov ustanovených v čl. 46 až čl. 50 ústavy, ktorých ustálený výklad vyplýva zo stabilnej judikatúry ústavného súdu.

Vychádzajúc zo sťažnosti sa preto ústavný súd v rámci predbežného prerokovania sťažnosti zaoberal najprv otázkou, či obsah napádaného uznesenia najvyššieho súdu opodstatňuje možnosť prijatia sťažnosti na ďalšie konanie a či účinky výkonu právomoci najvyššieho súdu sú zlučiteľné s ústavnými limitmi vyplývajúcimi zo sťažovateľkou označených základných práv.

Ústavný súd po preskúmaní námietok sťažovateľky a odôvodnenia rozsudku najvyššieho súdu konštatuje, že najvyšší súd konal a rozhodoval o jej odvolaní proti prvostupňovému rozsudku krajského súdu v rámci správneho súdnictva podľa piatej časti druhej hlavy Občianskeho súdneho poriadku a v tomto konaní v celom rozsahu iba pokračoval v realizácii základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny (aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru).

Ústavný súd nezistil, že by v prípade sťažovateľky mohlo ísť o odmietnutie spravodlivosti majúce za následok porušenie jej základných práv, ale o prípad, keď právo na súdnu a inú právnu ochranu a právo na spravodlivé súdne konanie bolo v celom rozsahu realizované, aj keď nie podľa subjektívnych názorov sťažovateľky. Ústavný súd v takom prípade nemá žiaden dôvod a ani oprávnenie na prehodnocovanie záverov najvyššieho súdu. Tvrdenia sťažovateľky preto podľa názoru ústavného súdu sledujú len dosiahnutie zmeny súdneho konania, ktoré pre neho skončilo nepriaznivým výsledkom, čo však nemožno spájať s pojmom spravodlivý proces a porušovaním jeho princípov. Sťažovateľke teda nebol odopretý prístup k súdu, a ako prvostupňový súd, tak aj najvyšší súd sa jej vecou podrobne zaoberali.

Je tiež potrebné zdôrazniť, že zmyslom čl. 46 ods. 1 ústavy nemôže byť to, aby sa ústavný súd stal prieskumnou inštanciou proti rozhodnutiam všeobecných súdov v správnom súdnictve. Podľa názoru ústavného súdu by bolo negáciou zmyslu čl. 46 ods. 1 ústavy, ak by si ústavný súd pod zámienkou povinnosti zistiť, či všeobecné súdy náležite preskúmali zákonnosť rozhodnutia orgánu verejnej správy, vyhradil právomoc preskúmavať výsledok ich konania, pokiaľ ide o zisťovanie a vyhodnocovanie skutkového stavu, výklad v okolnostiach prípadu aplikovaných právnych noriem z iných než ústavných princípov alebo ich aplikáciu. Plnohodnotný súdny prieskum rozhodnutí orgánov verejnej správy z hľadiska ich súladu so zákonmi je podľa čl. 46 ods. 1 ústavy zverený všeobecným súdom v rámci rozhodovania v správnom súdnictve, teda nie ústavnému súdu (obdobne napr. IV. ÚS 378/08).

Podľa ústavného súdu posúdenie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu zo strany najvyššieho súdu takéto nedostatky nevykazuje a odôvodneniu právneho názoru najvyššieho súdu v napadnutom rozsudku sa nedá vyčítať svojvoľnosť. Základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy neznamena tiež právo na to, „aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami, resp. s jeho právnymi názormi“.

Najvyšší súd v napadnutom rozsudku zo 14. decembra 2011 v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Sžf/12/2011, ktorým potvrdil rozsudok krajského súdu z 21. decembra 2010 v konaní vedenom pod sp. zn. 13 S/53/2010 (preskúmajúce konanie žalovaného Daňového riaditeľstva Slovenskej republiky a M. pri vyrubovaní dane z nehnuteľnosti za rok 2010 v sume 301,68 €) okrem opísania dôvodov rozsudku krajského súdu, ktorými zamietol žalobu sťažovateľky, jej odvolacích námietok, ktoré sú takmer totožné s námietkami uvedenými v sťažnosti podanej ústavnému súdu, uviedol, že z podkladov administratívneho spisu je zrejmé, že pri „vyrubení dane správca dane akceptoval údaje žalobcu, ktoré ako daňový subjekt uviedol v daňovom priznaní k dani z nehnuteľnosti v roku 2009, keď mu bola vyrubená daň za „ostatné stavby“ v celkovej sume 281,91 €. Na základe uvedeného daňového priznania správca dane vydal hore označený platobný výmer, ktorým vyrubil žalobcovi daň z nehnuteľnosti na zdaňovacie obdobie roku 2010 v sume 301,68 €, a to daň zo stavieb za druh „ostatné stavby“. Rozdiel vo výške vyrubenej dane vznikol z dôvodu zmeny ročnej sadzby dane pre kategóriu „ostatné stavby“ určenej vo VZN pre rok 2010 v čl. 4 bode 5 písm. g) v sume 0,80 € (predtým 0,764 €).

Najvyšší súd sa pritom v zmysle § 219 ods. 2 OSP stotožnil aj s právnymi závermi krajského súdu pri vyrubovaní dane z nehnuteľnosti, ktorý uviedol, že „Správne orgány pri vyrubení uvedenej dane vychádzali z ustanovení zákona č. 582/2004 Z. z. (§ 9 ods. 1, § 10 ods. 1 písm. g/, § 12 ods. 2, § 18 ods. 2, § 19 ods. 1 veta prvá, § 20), zo Všeobecného záväzného nariadenia M... o miestnych daniach (čl. 4 bod 5 písm. g/ a bod 6), pričom postupovali podľa zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov“.

Ústavný súd konštatuje, že vyslovený právny názor najvyššieho súdu v odôvodnení napadnutého rozhodnutia je dostatočne zrozumiteľný a odôvodnený, nemá znaky svojoľnosti a arbitrárnosti a je tiež ústavne akceptovateľný. Najvyšší súd v danom prípade nedospel k záveru o existencii takých okolností, ktoré by odôvodňovali zrušenie rozhodnutia krajského súdu, resp. správneho rozhodnutia (nesprávne zistený skutkový stav), a aj ústavný súd je toho názoru, že odôvodnenie rozsudku najvyššieho súdu spĺňa parametre zákonného odôvodnenia (§ 157 ods. 2 OSP) a nevykazuje znaky arbitrárnosti.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní sťažnosti podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť sťažovateľky v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

3. Sťažovateľka sa v petite sťažnosti domáhala aj vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy označeným rozsudkom najvyššieho súdu. Ústavný súd však zistil, že sťažovateľka v odôvodnení sťažnosti však vecne porušenie tohto práva vôbec neodôvodnila a nijako nekonkretizovala, v čom vidí jeho porušenie (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde).

Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný pri výkone advokácie dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady.

Ústavný súd pripomína, že taký rozsah nedostatkov zákonom predpísaných náležitostí, aký vyplýva z podania sťažovateľa, nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd

posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (IV. ÚS 409/04, IV. ÚS 168/05).

Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľky v tejto časti odmietol pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

4. Sťažovateľka namietala v petite aj porušenie čl. 1 ústavy („Slovenská republika je zvrchovaný demokratický a právny štát... uznáva a dodržiava všeobecné pravidlá medzinárodného práva..., ktorými je viazaná...“) postupom krajského súdu a najvyššieho súdu. Túto časť sťažnosti musel ústavný súd odmietnuť z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti, keďže ustanovenia čl. 1 ods. 1 a 2 ústavy sú súčasťou základných princípov ústavy, vzhľadom na čo nemôžu plniť poslanie priamo aplikovateľných ustanovení v individuálnych konaniach (I. ÚS 176/07) o porušení základných práv a slobôd uvedených v druhej hlave ústavy (m. m. II. ÚS 821/00, I. ÚS 485/2010) a navyše sťažnosť ani v tomto smere nie je vecne vôbec odôvodnená.

Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľky v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tiež ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. mája 2012